

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

Kommunalbestyrelsesmedlem
Johnny Winsløw
Drivkær 16
2650 Hvidovre

Dato: 7. august 1997
Kontor: 1. kommunekontor
J. nr.: 1997/1071-167-1
Sagsbeh.: jmh

Ved brev af 25. februar 1996 har De på vegne af Venstres kommunalbestyrelsesgruppe i Hvidovre Kommune klaget til Tilsynsrådet for Københavns Amt over, at Hvidovres borgmester Britta Christensen den 16. februar 1996 foranledigede 15 mill. kr. af kommunens likvide midler flyttet fra kommunens konto i Den Danske Bank til kommunens konto i Unibank.

Tilsynsrådet for Københavns Amt udtalte ved brev af 27. juni 1996, at man ikke fandt borgmesterens disposition ulovlig.

Ved brev af 19. juli 1996 har De klaget over Tilsynsrådet for Københavns Amts udtalelse til Indenrigsministeriet.

Af Deres brev fremgår bl.a følgende:

"Venstre i Hvidovre skal herved påklage Københavns Statsamt, Tilsynsrådets afgørelse til Indenrigsministeriet, idet det gøres gældende, at Tilsynsrådets afgørelse er truffet på et forkert retsligt grundlag som følge af forkerte oplysninger om faktiske forhold.

Tilsynsrådet ses ikke at have taget stilling til, hvorvidt borgmesterens disposition kunne have medført et økonomisk tab som følge af den særligt rentebegunstigende aftale, der eksisterer mellem Den Danske Bank og Hvidovre kommune, en aftale som vi ikke ved, om borgmesteren kendte til, forinden hun traf sin disposition.

...

Vi er af den opfattelse, at en eventuel afgørelse af, om Hvidovre kommune skulle skifte bankforbindelse, skulle have afventet drøftelse og behandling i såvel økonomiudvalgs- og kommunalbestyrelsesmødet, som ordinært blev afholdt 4 dage efter borgmesterens egenhændige disposition.

Tilsynsrådet har lagt til grund for sin afgørelse, at "kommunalbestyrelsens flertal har gjort gældende, at der i Hvidovre kommune er årelang tradition for, at anbringelse af den del af likviditeten, der vedrører transaktionsbehovet og aftaleindskud, sker administrativt. Uanset at der ikke tidligere har været tale om flytning af et beløb af en størrelsesorden, som i dette tilfælde, finder tilsynsrådet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunalbestyrelsens vurdering, hvorefter borgmesterens transaktion må anses for omfattet af forvaltningens bemyndigelse, jf. styrelseslovens § 31, stk. 2, 1. pkt."

Venstre finder, at vi - som en del af mindretallet i kommunalbestyrelsen - står uden retsbeskyttelse, idet flertallet i kommunalbestyrelsen altid henviser til en årelang tradition (som ikke eksisterer) og som tilsynsrådet herefter træffer sin afgørelse efter uden en egentlig undersøgelse af de faktiske forhold.

Der er absolut ingen fortilfælde, hvor borgmesteren egenhændigt har grebet ind i forvaltningens normale procedurer og beordret et stort beløb flyttet til et andet pengeinstitut. Kommunens økonomiske forvalt-

ning har altid selv placeret kommunens midler med henblik på bedst mulig forrentning, hvilket i årevis har kunnet opnås hos Den Danske Bank, som kommunens hovedbankforbindelse og på baggrund af en særligt rentebegunstigende aftale.

Endvidere kan borgmesterens argument om "at handle på bestyrket usikkerhed" ikke lægges til grund, som den reelle begrundelse. Hvis borgmesteren ønskede at handle her og nu, og med henvisning til styrelseslovens § 31, skulle begrundelsen have været en akut risiko for, at Den Danske Bank gik konkurs inden for få dage, og at beslutningen derfor ikke kunne afvente økonomiudvalgs- og kommunalbestyrelsens møder 4 dage senere. Hvis det var det, der var borgmesterens motiv, kan vi ikke forstå tilføjelsen om, at "flytningen af pengene ikke måtte medføre rentetab eller tab af valeurdage". Denne tilføjelse be- styrker kun, at der alene var tale om en politisk manifestation fra borgmesterens side, og at der ingen re- el risiko var.

Endvidere skal bemærkes, at en overflytning til Unibank fra Den Danske Bank via Nationalbanken ikke kan være sket på baggrund af en telefonopringning den 16. februar 1996, men at der må have været ført forhandlinger med Unibank i en periode forud for denne dato. Dette ser vi ligeledes som et udtryk for, at borgmesteren naturligvis ikke selv har troet på, at banken gik konkurs, men alene ønskede at profilere sig selv.

Vi skal derfor venligst anmode Indenrigsministeriet om at tilsidesætte såvel kommunalbestyrelsens flertal - som tilsynsrådets afgørelse."

Indenrigsministeriet har på baggrund af Deres klage af 19. juli 1996 til ministeriet ved brev af 2. august 1996 anmodet Tilsynsrådet for Københavns Amt om en udtalelse. I brev af 12. august 1996 har tilsynsrådet med- delt, at tilsynsrådet kan henholde sig til sin udtalelse af 27. juni 1996. Med dette brev fremsendte tilsynsrådet kopi af sagens akter.

Om sagsforløbet kan følgende oplyses:

Hvidovre Kommunes borgmester Britta Christensen anmodede ved brev af 16. februar 1996 kommunaldirek- tør Jens F. Jørgensen om at flytte 15 mill. kr. fra kommunens konto i Den Danske Bank. Brevet har følgende ordlyd:

"Til kommunaldirektør Jens F. Jørgensen

Jeg skal jævnfør styrelseslovens paragraf 31 - hvori fremgår, at borgmesteren er øverste daglige leder af kommunens administration, anmode om, at den likvide kapital på 15 mill. flyttes fra Den Danske Bank.

- Det er en forudsætning, at der ikke sker rentetab eller rentedage.

- Baggrunden er usikkerheden i forhold til bankens økonomiske transaktion fremført i dagspressen i den seneste uge.

Britta Christensen"

Borgmesteren udsendte samme dag en pressemeddelelse. Af pressemeddelelsen fremgår bl.a. følgende:

"Vores penge skal ikke anvendes til den slags transaktioner! Det er borgmester, Britta Christensens (S) klare argument for, at Hvidovre Kommune i dag har flyttet 15 millioner kr. over i et andet pengeinstitut.

Jeg er rystet over de transaktioner Den Danske Bank har været involveret i forhold til A. P. Møller samt Baltica og Hafnia og den måde forskellige interesser sammenblandes i bestyrelsesarbejdet, siger Britta Christensen.

Den Danske Bank har gennem mange år været Hvidovre Kommunes faste bankforbindelse.

Med flytningen af kommunens likvide midler ønsker vi at sende et klart signal til Den Danske Bank om, at kommunens penge ikke er anbragt i banken for at blive brugt til den type transaktioner, der har været omtalt i dagspressen, fortsætter borgmesteren."

Borgmesteren orienterede via elektronisk post samt ved brev senere samme dag kommunalbestyrelsesmedlemmerne om flytningen af de 15 mill. kr.

Samme dag udsendte Venstres kommunalbestyrelsesgruppe en pressemeddelelse, hvori man tog skarpt afstand fra borgmesterens handling. Kommunalbestyrelsesgruppen meddelte samtidig, at man ville anmode tilsynsrådet om en udtalelse.

Den 20. februar 1996 blev der afholdt møde i økonomiudvalget og i kommunalbestyrelsen. Venstre stillede en række spørgsmål om kommunens likvide aktiver. Af mødereferatet fremgår, at økonomisk forvaltning bl.a. oplyste følgende:

"Kommunens likvide aktiver består af kommunens konti i Den Danske Bank, Girobank, obligationer samt aftaleindskud. I løbet af måneden/året er der kraftige udsving i de likvide aktiver. Inden for året er det hovedsageligt ejendomsskatter i januar og juli måned, der er årsag til de største udsving. Inden for måneden skyldes de enkelte udsving 12-delsafregningen, betaling af a-skat og lønninger m.v.

Likviditet, der overstiger transaktionsbehovet, anbringes i aftaleindskud og obligationer. Ved anbringelser i aftaleindskud overføres den aftalte sum fra kommunekontoen til en konto i den bydende bank."

Umiddelbart herefter fremsendte De som nævnt på vegne af Venstres kommunalbestyrelsesgruppe en klage til tilsynsrådet.

Af Deres brev til tilsynsrådet fremgår bl.a. følgende:

"Vi er af den opfattelse, at borgmesteren klart har:

1) overtrådt sine beføjelser i styrelseslovens § 31, stk. 1, subsidiært styrelseslovens § 22, stk. 2, idet der ikke har været faktorer, der gjorde, at der var risiko for, at kommunen risikerede et økonomisk tab eller andre sikkerhedsmæssige risici ved at fastholde pengene på kommunens konto i den Danske Bank, hvorfor der ikke var grundlag for at antage, at sagen ikke tålte opsættelse.

2) flyttet de 15 mill. kr. fra kommunens konto uden saglig begrundelse og i den hensigt at profilere sig selv og endvidere fejlagtigt give offentligheden opfattelse af, at flytningen af pengene var en kommunalbestyrelsesbeslutning og/eller økonomiudvalgs beslutning, idet borgmesteren i pressemeddelelse af 16. februar 1996 anvendte formuleringerne "**Vores** penge skal ikke anvendes til den slags transaktioner" og "Med flytningen af kommunens likvide midler ønsker vi at sende et klart signal til Den Danske Bank om, at kommunens penge ikke er anbragt i banken for at blive brugt til den type transaktioner, der har været omtalt i dagspressen."

Til brug for behandling af klagen anmodede tilsynsrådet ved breve af 7. og 14. marts 1996 Hvidovre Kommunalbestyrelse om en udtalelse, idet rådet anmodede kommunalbestyrelsen om først at indhente en udtalelse fra borgmesteren.

Kommunalbestyrelsen fremsendte herefter en af kommunalbestyrelsen (grupperne A, F og T) i møde af 16. april 1996 vedtagen udtalelse bilagt borgmesterens udtalelse af 9. april 1996. Gruppe C stemte imod udtalelsen og vedlagde en mindretalsudtalelse. Gruppe V stemte imod udtalelsen og fremsendte selvstændig skrivelse til tilsynsrådet. Gruppe Z undlod at stemme.

Af udtalelsen fra kommunalbestyrelsens flertal fremgår bl.a. følgende:

"I tilknytning hertil skal det oplyses, at Hvidovre kommunes økonomiske forvaltning den 16. februar 1996 indgav ordre om overførsel af 15 mill. kr. til kommunens eksisterende konto i Unibank. Ordren blev bekræftet som gennemført af de to banker den 19. februar 1996.

Beløbet var placeret på kommunens hovedbankkonto i Den Danske Bank. Kontoen er en anfordringskonto, hvor renten er variabel. Den 19. februar 1996 udgjorde renten 4,05% p.a. Der er ikke knyttet aftale om helkundeengagement til kontoen.

...

Overførslen er gennemført uden tab af rentedage (valeurdage). ...

De 15 mill. kr. henstod til variabel forrentning på kontoen i Unibank fra den 19. februar 1996. Ved denne variable forrentning blev der i perioden indtil 1. marts 1996 opnået en forrentning, der svarede til den rente, der kunne opnås ved aftaleindskud i bankerne. Den 1. marts 1996 kunne der opnås en højere forrentning ved at omlacere midlerne til et aftaleindskud, hvilket blev effektueret.

Til nærmere belysning af administrationen af likvide midler skal det oplyses, at kommunens likviditet består af transaktionsbehov, aftaleindskud og obligationsbeholdning.

Der har været årelang tradition for, at anbringelser af den del af likviditeten, der vedrører transaktionsbehovet og aftaleindskud, sker administrativt.

I henhold til kasse- og regnskabsregulativet oplyses økonomiudvalget månedligt om midlernes anbringelse.

Med hensyn til flytninger mellem bankkonti begrundet i transaktionsbehov må sådanne flytninger ske fra dag til dag for, at kommunen kan gennemføre sine betalinger. Sådanne flytninger må derfor nødvendigvis ske som administrative beslutninger.

Med hensyn til aftaleindskud indgås aftaler herom tillige med kort varsel og ofte for korte perioder. Disse beslutninger må naturligvis også træffes på administrativt niveau.

...

Henvisningerne til styrelseslovens §§ 31, stk. 1, 31, stk. 2, 2. pkt., og 31, stk. 3, og styrelsesvedtægten er ikke af betydning for denne sag, da der ikke er tale om beslutninger, der skal træffes af kommunalbestyrelsen, men beslutninger der kan træffes administrativt og dermed også af borgmesteren som øverste daglige leder af kommunens administration, jf. § 31, stk. 2, 1. pkt.

...

Sammenfattes ovenstående finder kommunalbestyrelsen, at overflytningen af de 15 mill. kr. fra en konto til en anden konto kunne foretages administrativt og dermed af borgmesteren som administrationens øverste leder. Der er derfor ikke sket overtrædelse af styrelsesloven, den kommunale styrelsesvedtægt eller kommunens kasse- og regnskabsregulativ, og der ses ikke at være bevirket noget tab for kommune-kassen fremover.

På baggrund af sammenfatningen kan kommunalbestyrelsen tilslutte sig borgmesterens udtalelse af 9. april 1996."

Af borgmesterens udtalelse af 9. april 1996 fremgår bl.a. følgende:

"I den anledning skal det oplyses, at jeg i skrivelse af 16. februar 1996 til kommunaldirektøren anmodede om, at likvide midler på 15 mill. kr. blev flyttet fra Den Danske Bank.

I skrivelsen henviser jeg til styrelseslovens bestemmelse i § 31 om, at borgmesteren er øverste daglige leder af kommunens administration.

Endvidere blev det i skrivelsen oplyst, at det var en forudsætning for flytningen, at der ikke skete rentetab eller rentedage, samt at baggrunden for anmodningen var usikkerheden i forhold til bankens økonomiske transaktioner, hvorom der var fremkommet oplysninger i den seneste uge før anmodningen.

Baggrunden for anmodningen har jeg søgt at uddybe i pressemeddelelser og i kommunalbestyrelsesmøde d. 20. februar 1996.

...

Jeg finder det ikke forkert at handle på baggrund af en bestyrket usikkerhed, specielt når det var en forudsætning for anmodningen, at flytningen ikke måtte medføre tab.

På baggrund af årelang tradition for, at flytning af likvide midler kan foretages efter administrativ beslutning i dette tilfælde og bestemmelsen i styrelseslovens § 31 finder jeg, at jeg har været berettiget til at disponere som sket og at der med anmodningen om overflytning ikke er sket brud på skrevne eller uskrevne regler."

Af gruppe C's mindretalsudtalelse fremgår bl.a. følgende:

"Gruppe C kan ikke stemme for den af flertallet vedtagne sagsfremstilling idet:

Gruppe C ikke finder, at den af borgmesteren udviste adfærd i nærværende sag er hjemlet i "en mangeårig administrativ praksis".

Der er alene hjemmel til at flytte kommunens midler rent administrativt, såfremt dette sker af hensyn til at sikre kommunen den bedst mulige forrentning eller for at afværge økonomisk tab. Det er ej heller praksis, at borgmesteren tager initiativ til at flytte kommunens midler, idet det normalt foregår på eget initiativ i økonomisk forvaltning ud fra objektive kriterier om bedst mulig anbringelse."

Af Venstre kommunalbestyrelsesgruppes mindretalsudtalelse fremgår bl.a. følgende:

"Venstre stemte imod den af kommunalbestyrelsesflertallet vedtagne svarskrivelse til tilsynsrådet med bemærkning (om), at vi selv fremsendte skrivelse til tilsynsrådet.

I svarskrivelsen anfører borgmesteren bl.a.:

1) at flytningen af de 15 mill. kr. fra kommunkontoen i Den Danske Bank skyldtes usikkerhed i forhold til bankens økonomiske transaktioner.

Venstre skal hertil bemærke, at der i den af borgmesteren udsendte pressemeddelelse (bilag 3) intet er anført om, at flytningen skyldtes usikkerhed. Derimod er udtalelserne i pressemeddelelsen meget bastante og nærmest protesterende/anklagende mod banken. På såvel kommunalbestyrelsesmødet den 20. februar og g.d. ville borgmesteren **ikke** oplyse noget som helst om, hvorvidt hun vurderede, at der var tabrisiko ved at undlade at flytte pengene fra kommunkontoen.

Det skal endvidere bemærkes, at Hvidovre kommune knap 14 dage efter flytningen af pengene da handlede med banken og foretog aftaleindsud i størrelsesordenen 45 mill. kr.

...

2) at der ikke er sket tab og der ses ikke at være bevirket noget tab for kommunekassen fremover ved flytningen af de 15 mill. kr.

Vi skal hertil bemærke, at der i sagen beror notat af 140396 fra økonomiske forvaltning. Afskrift af notatet vedlægges som bilag 14.

Af notatet fremgår, at kommunen har en særlig rentegunstig aftale med Den Danske Bank, omhandlende samtlige kommunale konti i Den Danske Bank.

Det må lægges til grund, at kommunens mangeårige engagement med banken som hovedbankforbindelse har ligget til grund for den særligt rentegunstige aftale.

Vi finder derfor, at det ikke kan udelukkes, at kommunen kunne risikere et tab fremover, idet det mangeårige engagement med banken blev ændret ved borgmesterens egenhændige disposition.

...

Det er fortsat Venstres opfattelse, at flytningen af de 15 mill. kr. alene havde til formål at profilere borgmesteren.

Borgmesteren har i sin pressemeddelelse givet offentligheden opfattelsen af, at det var en kommunalbestyrelses/økonomiudvalgsbeslutning, idet hun anvendte formuleringerne Vi og Vores.

Vi mener ikke en evt. tabsrisiko helt kan udelukkes.

Vi finder ikke, at borgmesteren havde bemyndigelse til at foretage den egenhændige disposition, idet der ikke var tabsrisiko eller andre risici ved at beholde pengene på kommunekontoen og flytningen havde ikke til hensigt at opnå en mere rentegunstig anbringelse.

Der er ikke årelang tradition for den udførte disposition.

Endvidere har borgmesteren ved sin handlemåde frataget bl.a. Venstre muligheden for at få sin afvigende mening tilført beslutningsprotokol."

Borgmesteren har ved brev af 24. april 1996 til tilsynsrådet kommenteret mindretalsudtalelserne fra Venstre og gruppe C. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

"I anledning af ovenstående skal der til Venstres anfægtelse af, hvorvidt jeg var usikker på situationen i Den Danske Bank, henvises til min skrivelse af 16. februar 1996 til kommunaldirektøren, hvoraf fremgår, at baggrunden for anmodningen var usikkerhed i forhold til bankens økonomiske transaktioner.

Sagen har været diskuteret i åbent KB-møde d. 22. februar 1996, der blev udsendt direkte til kommunens borgere over nærradio. Det kan derfor næppe undre, at jeg ikke ville udtrykke min usikkerhed meget konkret, hvilket også fremgår af bilagsmaterialet fra mødet.

...

At der 14 dage efter har været en del større forretninger med Den Danske Bank bekræfter efter min me-

ning blot, at formålet alene var at sikre borgernes midler, og der var i den mellemliggende periode sket følgende, der eliminerede min usikkerhed.

..."

På baggrund heraf udtalte Tilsynsrådet for Københavns Amt ved brev af 27. juni 1996 bl.a. følgende:

"Efter tilsynsrådets opfattelse er det afgørende ved vurderingen af lovligheden af borgmesterens overflytning af de 15 mio. kr. fra en bankkonto til en anden, om beslutning om en sådan overflytning kun kan træffes af kommunalbestyrelsen/økonomiudvalget eller om beslutningen er overladt til kommunens administration.

Det bemærkes, at en bemyndigelse til administrationen ikke nødvendigvis skal foreligge skriftligt.

Der er ikke i styrelsesloven, styrelsesvedtægten eller kommunens kasse- og regnskabsregulativ bestemmelser, der hindrer en bemyndigelse til administrationen til at overføre beløb fra en konto i en bank til en konto i en anden bank.

Kommunalbestyrelsens flertal har gjort gældende, at der i Hvidovre kommune er årelang tradition for, at anbringelse af den del af likviditeten, der vedrører transaktionsbehovet og aftaleindskud, sker administrativt.

Uanset at der efter det oplyste ikke tidligere har været tale om flytning af et beløb af en størrelsesorden, som i dette tilfælde, finder tilsynsrådet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunalbestyrelsens vurdering, hvorefter borgmesterens transaktion må anses for omfattet af forvaltningens bemyndigelse, jfr. styrelseslovens § 31, stk. 2, 1. pkt.

Det er yderligere en betingelse for lovligheden af borgmesterens disposition, at der ikke ved dispositionen er varetaget ulovlige formål.

Det er i den forbindelse i klagen gjort gældende, at borgmesterens disposition ikke blev truffet med henblik på at sikre kommunens penge, men udelukkende med det formål at profilere borgmesteren.

Tilsynsrådet finder ikke, at oplysningerne om baggrunden for borgmesterens beslutning kan medføre, at tilsynsrådet kan anse beslutningen for ulovlig.

Der er herved lagt vægt på, at det i den anmodning, som borgmesteren den 16/2-96 skriftligt rettede til kommunaldirektøren om flytning af det omhandlede beløb, er anført, at baggrunden for borgmesterens beslutning var "usikkerheden i forhold til bankens økonomiske transaktioner fremført i dagspressen i den seneste uge".

Sagen har ikke givet tilsynsrådet grundlag for at foretage videre.

Ved brev af 19. juli 1996 har De som nævnt påklaget tilsynsrådets udtalelse til Indenrigsministeriet.

Indenrigsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene.

Ministeriet afgiver dog vejledende udtalelser efter anmodning fra tilsynsrådene, ligesom ministeriet - eventuelt på grundlag af en henvendelse fra en borger eller en anden offentlig myndighed - fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådenes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt grundlag.

I Deres klage til Indenrigsministeriet anfører De, at Tilsynsrådet for Københavns Amt ikke ses at have taget stilling til, hvorvidt borgmesterens disposition som følge af, at der er indgået en særligt rentebegunstigende aftale mellem Hvidovre Kommune og Den Danske Bank, kunne have medført et økonomisk tab for kommunen.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at de kommunale tilsynsmyndigheder kan tage stilling til, hvorvidt der kan gøres erstatningsansvar gældende mod kommunalbestyrelsesmedlemmer, som har påført kommunen et økonomisk tab, jf. § 61, stk. 3 og 4, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 615 af 18. juli 1995). Tilsynsmyndighederne kan derimod ikke tage stilling til, hvorvidt medlemmerne - i den situation, hvor kommunen ikke har lidt et tab - har handlet på en måde, som indebar en risiko for tab.

Der er ikke i sagen oplysninger om, at Hvidovre Kommune har lidt et økonomisk tab som følge af borgmesterens disposition, hvorfor de kommunale tilsynsmyndigheder ikke kan tage stilling til dette spørgsmål.

De anfører endvidere i Deres klage til Indenrigsministeriet, at borgmesteren ikke var berettiget til at træffe beslutning om at flytte de 15 mill. kr., idet beslutning herom skulle have afventet drøftelse og behandling i økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

Styrelseslovens § 31 har følgende ordlyd:

"§ 31. Formanden kan på kommunalbestyrelsens vegne afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 2. Formanden har den øverste daglige ledelse af kommunens administration. Formanden fordeler sagerne til de pågældende udvalg og drager omsorg for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges denne med eventuelle erklæ-

ringer. Formanden påser sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent forskrifter herfor. Formanden sørger for, at ingen udgift afholdes eller indtægt oppebæres uden fornøden bevilling.

Stk. 3. I styrelsesvedtægten kan fastsættes nærmere regler om formandens forretninger."

Styrelseslovens § 18 vedrørende økonomiudvalget har følgende ordlyd:

"§ 18. Økonomiudvalgets medlemmer vælges blandt kommunalbestyrelsens medlemmer. Kommunalbestyrelsens formand er formand for udvalget.

Stk. 2. Økonomiudvalget har indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for samtlige kommunens administrationsområder, og udvalgets erklæring skal indhentes om enhver sag, der vedrører disse forhold, forinden sagen forelægges kommunalbestyrelsen til beslutning.

Stk. 3. Økonomiudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af anliggender, der vedrører kommunens kasse- og regnskabsvæsen og løn- og personaleforhold.

Stk. 4. Økonomiudvalget forestår eller samordner kommunens planlægning

Stk. 5. Økonomiudvalget kan endvidere varetage den umiddelbare forvaltning af andre kommunale anliggender."

Borgmesteren har efter bestemmelsen i styrelseslovens § 31, stk. 2, den øverste daglige ledelse af kommunens administration. Bestemmelsen udtrykker sammen med bestemmelsen i styrelseslovens

§ 18, stk. 2, et princip om, at administrationen organisatorisk og personalemæssigt fungerer som en enhed.

Af bestemmelsen i § 31, stk. 2, fremgår, at den øverste daglige ledelse i hvert fald indebærer, at borgmesteren fordeler sagerne til de pågældende udvalg og drager omsorg for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges denne med eventuelle erklæringer. Borgmesteren påser endvidere sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent forskrifter herfor.

Som øverste daglige leder af forvaltningen har borgmesteren dermed ansvaret for, at alle formelle forhold vedrørende sagsekspeditionen er i orden. Borgmesteren har således for eksempel ansvaret for, at der er ansat tilstrækkeligt kvalificeret personale, at der tilrettelægges hensigtsmæssige arbejdsrutiner og kontrolprocedurer, og at der sikres den fornødne koordination mellem sammenhængende sagsområder.

Borgmesteren er således ansvarlig for alle forhold, der vedrører den kommunale organisation, især vedrørende sagernes ekspedition og personalet, dvs. forhold, der sikrer, at kommunen er funktionsdygtig og kan fungere hensigtsmæssigt.

Der kan herved bl.a. henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 177.

Borgmesteren har derimod ikke i sin egenskab af øverste daglige leder nogen indholdsmæssig kompetence ud over den, som han i begrænset omfang er udstyret med i sin egenskab af formand for kommunalbestyrelsen og formand for økonomiudvalget. Der tilkommer således ikke borgmesteren nogen instruktionsbeføjelse eller omgørelsesret med hensyn til indholdsmæssige spørgsmål, som hører under udvalgene.

Der henvises herved til Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning I, 1988, side 135 ff. Endvidere kan bl.a. henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 177 ff., og betænkning 894/1980 om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v., side 48 ff.

Det forhold, at en beslutning kan eller skal træffes administrativt, indebærer således normalt ikke, at administrationens kompetenceudøvelse sker under borgmesterens ledelse således, at borgmesteren kan instruere administrationen om beslutningens indhold eller kan træffe beslutningen på administrationens vegne.

Dette afspejles bl.a. i, at delegation af afgørelseskompetence fra økonomiudvalget til administrationen antages alene at kræve almindeligt flertal i udvalget, mens delegation fra økonomiudvalget til udvalgets formand antages at kræve enighed blandt udvalgets medlemmer. På samme måde antages det, at delegation af afgørelseskompetence fra kommunalbestyrelsen til administrationen alene kræver almindeligt flertal, mens delegation fra kommunalbestyrelsen til formanden for kommunalbestyrelsen kræver enighed.

Der kan herved henvises til Preben Espersen, Delegation i kommunestyret, 1985, side 70 ff., 77 ff. og 105 ff., og den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 129 ff., 150 og 176.

Efter styrelseslovens § 18, stk. 2, har økonomiudvalget indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for kommunens administrationsområder. Efter bestemmelsens stk. 3 varetager udvalget den umiddelbare forvaltning af kommunens kasse- og regnskabsvæsen samt af løn- og personaleforhold. Opgaver, der vedrører formueforvaltning, henhører tillige under økonomiudvalget. Der kan herved henvises til Erik Harder, Dansk kommunalforvaltning I, 1988, side 208.

Anbringelse af kommunens likvide midler, herunder overførsel fra én bankkonto til en anden, er således økonomiudvalgets kompetenceområde.

Økonomiudvalget har som ovenfor nævnt mulighed for - udtrykkeligt eller stiltiende - at delegerer sin kompetence til den kommunale administration eller til borgmesteren som formand for økonomiudvalget.

Indenrigsministeriet har i sagen lagt til grund, at økonomiudvalget har delegeret sin kompetence for så vidt angår den daglige, løbende anbringelse af kommunens likvide midler med henblik på gunstig forrentning til den kommunale administration.

Beslutninger vedrørende anbringelse af likvide midler, forsikringsforhold o.lign. kan ikke naturligt henføres under borgmesterens funktion som øverste daglige leder af administrationen.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse indebærer det forhold, at økonomiudvalget har delegeret sin kompetence for så vidt angår den daglige, løbende anbringelse af kommunens likvide midler til den kommunale administration således ikke, at borgmesteren i sin egenskab af leder af administrationen har kompetence til at træffe beslutning om anbringelsen.

Der er ikke i Hvidovre Kommunes styrelsesvedtægt fastsat nærmere regler om borgmesterens forretninger i forhold til anbringelse af kommunens likvide midler, jf. § 31, stk. 3, i styrelsesloven.

Indenrigsministeriet må endvidere lægge til grund, at hverken kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget har delegeret kompetence vedrørende anbringelse af kommunens likvide midler til borgmesteren.

Hvidovre Kommunalbestyrelses udtalelse af 16. april 1996 til Tilsynsrådet for Københavns Amt kan forstås således, at kommunalbestyrelsen ikke blot finder, at borgmesteren kunne træffe den omhandlede beslutning om flytning af 15 mill. kr. som leder af administrationen, men tillige efterfølgende har godkendt borgmesterens disposition. Allerede fordi der ikke er enighed i kommunalbestyrelsen om udtalelsen, vil der imidlertid ikke herved kunne ske en efterfølgende godkendelse af dispositionen, jf. det ovenfor anførte, hvorefter delegation fra kommunalbestyrelsen til formanden kræver enighed.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse er der desuden ikke grundlag for at antage, at borgmesteren har kunnet træffe beslutningen om flytningen af de 15 mill. kr. i henhold til styrelseslovens § 31, stk. 1, eller § 22, stk. 2, efter hvilke bestemmelser formanden for kommunalbestyrelsen henholdsvis et udvalg på kommunalbestyrelsens/udvalgets vegne kan afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.

På denne baggrund finder Indenrigsministeriet ikke, at der i de foreliggende oplysninger er forhold, der kan godtgøre, at borgmesteren kunne træffe den omhandlede beslutning om flytning af 15 mill. kr. af kommunens likvide midler fra kommunens konto i Den Danske Bank.

Kopi af dette brev er sendt til Tilsynsrådet for Københavns Amt og Hvidovre Kommunalbestyrelse.

Med venlig hilsen

Henrik Hasseri Olesen